

**PRAKTYKA ZAWODOWA
PEDAGOGIKA - WYTYCZNE DLA STUDENTÓW
STUDIA DRUGIEGO STOPNIA**

Praktyka zawodowa jest integralnym elementem kształcenia. Niezbędne jest posiadanie PRZYGOTOWANIA PEDAGOGICZNEGO (ze studiów I stopnia)

PRZYKŁADOWE INSTYTUCJE, W KTÓRYCH MOŻNA REALIZOWAĆ PRAKTYKI ZAWODOWE:

Instytucje systemu oświaty:

- 1) przedszkola, w tym: specjalne, integracyjne, z oddziałami specjalnymi lub integracyjnymi, a także inne formy wychowania przedszkolnego;
- 2) szkoły:
 - a) podstawowe, w tym: specjalne, integracyjne, z oddziałami przedszkolnymi, integracyjnymi, specjalnymi, przysposabiającymi do pracy, dwujęzycznymi, sportowymi i mistrzostwa sportowego, sportowe i mistrzostwa sportowego,
 - b) ponadpodstawowe, w tym: specjalne, integracyjne, dwujęzyczne, z oddziałami integracyjnymi, specjalnymi, dwujęzycznymi, sportowymi i mistrzostwa sportowego, sportowe, mistrzostwa sportowego, rolnicze, leśne, morskie, żeglugi śródlądowej oraz rybołówstwa,
 - c) artystyczne;
- 3) placówki oświatowo-wychowawcze, w tym szkolne schroniska młodzieżowe, umożliwiające rozwijanie zainteresowań i uzdolnień oraz korzystanie z różnych form wypoczynku i organizacji czasu wolnego;
- 4) placówki kształcenia ustawicznego oraz centra kształcenia zawodowego, umożliwiające uzyskanie i uzupełnienie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych;
- 5) placówki artystyczne - ogniska artystyczne umożliwiające rozwijanie zainteresowań i uzdolnień artystycznych;
- 6) poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne udzielające dzieciom, młodzieży, rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także pomocy uczniom w wyborze kierunku kształcenia i zawodu;
- 7) młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze oraz specjalne ośrodki wychowawcze dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania, a także ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze
- 8) placówki zapewniające opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania (bursy, internaty).

Inne przykładowe instytucje w zależności od studiowanej specjalności:

- pogotowia opiekuńcze: PSiR
- państwowe i niepaństwowe domy dziecka, rodzinne domy dziecka Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy: PSiR, DZ
- wybrane placówki otwarte dla dzieci z trudnościami wychowawczymi/dydaktycznymi: PSiR,
- hospicja: PSiR
- placówki opiekuńcze i wychowawcze: PSiR, DZ
- świetlice środowiskowe/socjoterapeutyczne: PSiR
- Fundacja „Barka”: PSiR, DZ
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie: PSiR, DZ
- Policyjna Izba Dziecka: PSiR
- Schronisko dla Nieletnich, Zakład Poprawczy, Areszt Śledczy, Zakłady Karne typu otwartego, półotwartego i zamkniętego: PSiR
- ZO, DZ – Instytucje systemu oświaty

POWYŻSZA LISTA NIE WYCZERPUJE WSZYSTKICH MOŻLIWOŚCI ODBYWANIA PRAKTYK, WSKAZUJE JEDYNIĘ PROPOZYCJE DLA POSZCZEGÓLNYCH SPECJALNOŚCI.

Szczegółowy program praktyki i jego realizacja

PSiR, ZO, DZ – 360 h w instytucjach powiązanych ze specyfiką kierunku studiów i specjalnością:

I rok: 180 h; II rok: 180 h (wskazanych w Wytycznych dla danej grupy specjalistycznych zajęć zawodowych).

!!!!!!! PSiR – obowiązkowo 180 h u pedagoga szkolnego w trakcie dwóch lat studiów

Cele:

- zapoznanie z funkcjonowaniem instytucji, które prowadzą działalność profilaktyczną, opiekuńczą, edukacyjną, doradczą, resocjalizacyjną;
- zapoznanie się z metodami rozpoznawania problemów osób objętych opieką, z organizacją pracy placówki, organizacją życia codziennego podopiecznych;
- przeprowadzenie zajęć na terenie danej instytucji, zapoznanie się z codziennym trybem jej funkcjonowania oraz z pracą np. wychowawców, opiekunów, nauczycieli, oraz stosowanymi przez nich odpowiednimi dla danej instytucji oddziaływaniami wychowawczymi/doradczymi/resocjalizacyjnymi;
- zdobycie wiedzy praktycznej i umiejętności planowania oraz prowadzenia zajęć indywidualnych i grupowych z osobami objętymi opieką placówki.

Aspekty działalności placówek analizowane podczas praktyk:

- wymogi prawno – organizacyjne funkcjonowania placówki;
- struktura organizacyjna, zakres odpowiedzialności i obowiązków poszczególnych pracowników
- działalność placówki – kluczowe zadania
- typowe formy pracy wychowawczej/ opiekuńczej/ doradczej/ edukacyjnej/ resocjalizacyjnej realizowane w danej instytucji

Przykładowe zadania praktykanta:

- uczestnictwo w zajęciach prowadzonych przez pedagoga/ psychologa oraz samodzielne prowadzenie zaprojektowanych przez siebie zajęć, po zaakceptowaniu ich scenariusza przez pedagoga/ psychologa, (np. organizacja czasu wolnego podopiecznych – koła zainteresowań, przygotowanie i przeprowadzenie imprezy okolicznościowej, wykładu,

warsztatów)

- obserwowanie typowych form pracy opiekunów – wychowawczej, realizowanych w danej instytucji,
- obserwowanie typowych form pracy nauczyciela, dyrektora - realizowanych w danej instytucji,
- współudział w realizowanych przez placówkę funkcjach profilaktycznych, diagnostycznych i selekcyjnych, które są realizowane w ramach pracy pedagoga, aktywny udział w zadaniach realizowanych przez placówki.

Zakładane efekty uczenia się dla kierunku Pedagogika II stopnia:

I ROK

W ZAKRESIE WIEDZY

K7_WG07	Ma pogłębioną wiedzę na temat różnych subdyscyplin pedagogiki (obejmującą terminologię, teorię, metodykę) oraz ich wzajemnych zależności
K7_WG11	Ma pogłębioną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i uwarunkowaniach ich funkcjonowania
K7_WG12	Ma pogłębioną wiedzę na temat zasad i norm etycznych, zna ich źródła oraz złożone uwarunkowania
K7_WG13	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych
K7_WK16	Zna i rozumie zasady zarządzania zasobami własności intelektualnej
B.3.W3.	Zna i rozumie zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią

W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI

K7_UW01	Potrafi identyfikować, interpretować i wyjaśniać złożone, jak również nietypowe problemy edukacyjne, wychowawcze, opiekuńcze, pomocowe
K7_UW07	Potrafi w sposób innowacyjny wykorzystać typowe metody, procedury i dobre praktyki, ale również nową wiedzę - do realizacji złożonych zadań związanych z różnymi sferami działalności pedagogicznej
K7_UK11	Potrafi posługiwać się pogłębioną wiedzą dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłóceń
K7_UU20	Potrafi zaprojektować ścieżkę własnego rozwoju, swoją zawodową przyszłość, jak również wspierać innych w tego typu działaniach
B.3.U1.	Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy wychowawcy klasy, jego interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planuje i przeprowadza zajęcia wychowawcze
B.3.U3.	Potrafi wyciągać wnioski, w miarę możliwości, z bezpośredniej obserwacji pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas
B.3.U4.	Potrafi wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich
B.3.U5.	Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia wychowawcze pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych

W ZAKRESIE KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH

K7_KK01	Ma świadomość znaczenia pogłębiania wiedzy i umiejętności dla efektywnego rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych i rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego
K7_KO05	Jest gotów do podejmowania trudu realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie pedagogiki
K7_KR09	Jest gotów pełnić swą rolę odpowiedzialnie przygotowując się do swojej pracy, projektując i wykonując działania pedagogiczne z należytą sumiennością
B.3.K1.	Jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.

II ROK

W ZAKRESIE WIEDZY

K7_WG07	Ma pogłębioną wiedzę na temat różnych subdyscyplin pedagogiki (obejmującą terminologię, teorię, metodykę) oraz ich wzajemnych zależności
K7_WG10	Ma pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego, zachodzących między nimi zależnościach oraz fundamentalnych dylematach współczesnej cywilizacji
K7_WG12	Ma pogłębioną wiedzę na temat zasad i norm etycznych, zna ich źródła oraz złożone uwarunkowania
K7_WG13	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach

	edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych
K7_WK14	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu cele, strukturę i funkcje systemu edukacji
K7_WK15	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu podstawy prawne, organizację i uwarunkowania funkcjonowania różnych instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, terapeutycznych, kulturalnych i pomocowych
K7_WK16	Zna i rozumie formy rozwoju indywidualnej przedsiębiorczości
B.3.W2.	Zna i rozumie organizację, statut i plan pracy szkoły, program wychowawczo-profilaktyczny oraz program realizacji doradztwa zawodowego

W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI

K7_UW03	Potrafi posługiwać się złożonymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania i wyjaśniania motywów i wzorów ludzkich zachowań, diagnozowania i prognozowania sytuacji oraz modelowania strategii działań praktycznych w odniesieniu do różnych kontekstów działalności pedagogicznej w nieprzewidywalnych warunkach
K7_UW09	Potrafi poprzez właściwy dobór źródeł oraz informacji z nich płynących, dokonywać syntezy informacji oraz właściwej ich prezentacji, w celu rozwiązywania konkretnych problemów pedagogicznych, prognozować przebieg ich rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań, również w nieprzewidywalnych warunkach
K7_UW10	Potrafi posługiwać się systemami normatywnymi w podejmowanej działalności, dostrzega i analizuje dylematy etyczne przy rozwiązywaniu wybranych problemów; przewiduje skutki konkretnych działań pedagogicznych
K7_UK11	Potrafi posługiwać się pogłębioną wiedzą dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawdziwości i zakłóceń
K7_UO16	Potrafi kierować pracą zespołu w rozwiązywaniu złożonych problemów pedagogicznych
K7_UO17	Potrafi, zgodnie z przyjętą w naukach pedagogicznych metodyką, normami i procedurami, organizować pracę zespołu związaną z różnego rodzaju działalnością pedagogiczną
K7_UU20	Potrafi zaprojektować ścieżkę własnego rozwoju, swoją zawodową przyszłość, jak również wspierać innych w tego typu działaniach
B.3.U2.	Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów
B.3.U3.	Potrafi wyciągać wnioski, w miarę możliwości, z bezpośredniej obserwacji pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas
B.3.U4.	Potrafi wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich
B.3.U5.	Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia wychowawcze pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych
B.3.U6.	Potrafi analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk

W ZAKRESIE KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH

K7_KK01	Ma świadomość znaczenia pogłębiania wiedzy i umiejętności dla efektywnego rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych i rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego
K7_KK02	Jest gotów do krytycznej oceny odbieranych treści, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia
K7_KO07	Jest gotów do podejmowania zobowiązań społecznych wynikających z roli pełnionej przez pedagoga z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych
K7_KR10	Jest gotów do działania w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne, kultywowania i upowszechniania etosu oraz wzorców właściwego postępowania w środowisku pedagogicznym i poza nim
B.3.K1.	Jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy

I. Ogólne zadania studentów odbywających praktykę zawodową:

- 1) Sprawdzenie i zintegrowanie wiadomości i umiejętności nabytych w czasiedotychczasowych studiów oraz wykorzystanie ich w praktyce,
- 2) kształcenie wychowawczych, metodycznych i organizacyjnych umiejętności i nawyków,
- 3) kształtowanie osobowości nauczyciela pedagoga-wychowawcy-opiekuna-doradcy,
- 4) poznanie środowiska i warunków pracy placówki.

II. Warunkiem zaliczenia praktyk zawodowych przez studenta jest wypełnienie następujących obowiązków:

- a) każdy praktykant, jako Student PAM im. Księcia Mieszka I, winien godnie reprezentować swoją Uczelnię,
- b) Student pobiera w Biurze Karier PAM lub ze strony internetowej Uczelni **Ankiętę – Kryteria doboru placówki** (wypełnia student) oraz **Oświadczenie o przyjęciu na praktykę zawodową**, z którym udaje się do dyrektora placówki, celem otrzymania zgody i wyznaczenia przez niego terminu praktyk,
- c) po przybyciu na miejsce praktyk Student zgłasza się u dyrektora placówki przedstawiając pisemne **Skierowanie i Umowę** wystawione przez PAM im. Księcia Mieszka, a następnie u wyznaczonego opiekuna praktyk (punkt „b” i „c” nie dotyczy studentów realizujących praktyki w miejscu pracy – studenci wnioskuje do Dziekana o możliwość odbycia praktyk w miejscu pracy wraz z dołączonym **Zaświadczeniem** o zatrudnieniu i potwierdzonym zakresie obowiązków); po odbytych praktykach student dodatkowo wypełnia **Kartę realizacji efektów uczenia się** i dołącza ją do dokumentacji praktyk.
- d) w okresie przygotowawczym Student zapoznaje się z bazą placówki oraz sporządza z opiekunem plan praktyk,
- e) Student realizuje w pełni program praktyk zawodowych i bierze udział w całokształcie działań placówki,
- f) Student przygotowuje się starannie do wszystkich samodzielnie prowadzonych zajęć,
- g) terminowo przedstawia opiekunowi praktyk dokumentację do zatwierdzenia,
- h) zawsze jest odpowiednio ubrany, nie spóźnia się na spotkania/ zajęcia,
- i) w czasie odbywania praktyk dostosowuje się do panującego w placówce porządku i trybu pracy oraz do obowiązujących przepisów,
- j) bierze czynny udział we wszystkich przewidzianych naradach i spotkaniach,
- k) Student prowadzi na bieżąco wymaganą dokumentację,
- l) po zakończeniu praktyk Student zdejmuje kierownikowi praktyk całą swoją dokumentację (**Umowę/ Zaświadczenie, Dziennik praktyk z Kartą przebiegu praktyk, Świadectwo odbycia praktyk, Ankiętę** - jedną z wszystkich placówek, **Kartę realizacji efektów uczenia się** – w przypadku realizacji praktyki w ramach zatrudnienia) przesyłając ją na adres praktyk:

praktyki_pedagogikaIIstopnia@pam.poznan.pl

Zaleca się realizację maksymalnie 8 godzin praktyk dziennie.
W jednej placówce można odbyć maksymalnie 180 h praktyk

Do zaliczenia praktyk wymagane są:

1. **Umowa w sprawie realizacji praktyk z placówką/instytucją lub Zaświadczenie** o zatrudnieniu i potwierdzonym zakresie obowiązków
2. Dokumenty poświadczające zapoznanie się studenta z poszczególnymi aspektami działalności placówki, w tym:
 - **Dziennik praktyk studenckich wraz z Kartą przebiegu praktyk**
 - **Świadectwo odbycia praktyk;**
 - **Ankieta** (wypełniona tylko raz po skończeniu praktyk w danym roku akad.)

W Karcie przebiegu praktyk powinny zostać **szczegółowo** opisane zadania, które student wykonywał każdego dnia.

Do dziennika praktyk należą również materiały potwierdzające w szczegółach wykonanie

poszczególnych czynności (arkusze obserwacji/scenariusze prowadzenia zajęć, czy warsztatów
– sporządzone przez studenta i zawierające: datę obserwacji/ czy prowadzenia zajęć, adresata zajęć, temat i cele, tok zajęć oraz ewentualne spostrzeżenia i uwagi (w przypadku prowadzenia zajęć/ warsztatów scenariusz powinien być zatwierdzony przez opiekuna), **sprawozdania ze spotkań, uroczystości, wywiady z pracownikami instytucji, udział w szkoleniach itd.**, poświadczone przez opiekuna praktyk z ramienia instytucji.

Załączniki te należy archiwizować, z możliwością wglądu przez opiekuna praktyk z ramienia uczelni (**nie przesyłamy ich!!!**).

Dokumentację należy archiwizować 5 lat po ukończeniu studiów

3. Zestawienie (wypełnia tylko II rok)

Proszę zwrócić uwagę na wymagane podpisy i pieczęci oraz przysyłać dokumentację wyłącznie w FORMIE SKANU, w formacie pdf/ dokumenty przesłane w formacie jpg (zdjęcia) nie będą podlegały zaliczeniu!!!